

PLAN FOR STAVANGER KULTURSKOLE

Innhold:

Kap.1 Innledning	s. 3
Kap.2 Lovfesting Forutsetninger og premisser for drift	s.5
2.1 Opplæringsloven	
2.2 Kulturskolen-kunststykke i kommunens satsning for et rikere lokalmiljø	
2.3.Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen	
2.4 Broen og den blå hesten-Handlingsplan for dei estetiske faga og kulturdimensjonen i kommunen	
2.5 Positivt skolemiljø	
2.6 Den kulturelle skolesekken-et nasjonalt utviklingstiltak for mer kunst og kultur i skolen	
2.7 Konsekvenser for Stavanger kulturskole	
Kap.3 Overordnede mål	s. 10
3.1 Visjon	
3.2 Virksomhetside	
Kap.4. Mål	s. 12
Kap.5 Grunnleggende perspektiv	s. 13
5.1 Livslang læring	
5.2 Menneskesyn og verdier	
5.3 Læringsyn	
5.4Rammestyring og samarbeid	
Kap.6.Kjennetegn for Stavanger kulturskole	s. 15
6.1 En undervisningsinstitusjon	
6.2 Åpent opptak	
6.3 Likeverdig og tilpasset opplæring	
6.4 Bredde og fordypning	
6.5 Samarbeid og samordning	
6.6 Tradisjon og fornyelse	
Kap.7. Lokaler	s.17
7.1 Bjergsted	
7.2 Bydelene/regionene	
Kap.8 Utviklingsoppgaver	s.18
8.1 Musikk	
8.1.1 Musikk fra livets begynnelse	
8.1.2 Grunnopplæring og instrumentalundervisning til barn i førskolealderen	
8.1.3 Utvidet samspilltilbud	
8.1.4 Samarbeid med korps	
8.1.5 Jazz/Pop/Rock	
8.1.6 Komposisjon	
8.1.7 Ny teknologi	
8.1.8 Folkemusikk	
8.2 Dans	
8.3 Bilde/visuelle kunstfag	
8.3.1 Film/video	
8.4 Drama/teater	
8.5 Litteratur	
8.6 Talentutvikling	
8.7 Orkesterskole	
8.8 samarbeid med grunnskole	
8.8.1 samarbeid med SFO	
8.8.2 samarbeid med barnehager	
8.8.3 Den kulturelle skolesekken	
8.8.4 Etablering av grunnskole/SFO/barnehageavdeling	
8.9 Samarbeid med kunstskolen i Rogaland	
8.10 Undervisning til elever med fremmedkulturell bakgrunn	
8.11 Kultur og helse	
8.11.1 Forebyggende arbeid	

8.8.11.2 Funksjonshemmede

8.11.3 Musikkterapi

8.11.4 Musikk og kultur i eldreomsorgen

8.11.5 Kultur og kvalitet

8.12 Samarbeid med fritidsavdelingen

8.12.1 Sommerkurs

8.12.2 Bydelshus

8.13 Utøvende virksomhet

8.13.1. By musikerordningen

8.14 Samarbeid med næringslivet

8.15. Kompetanseutvikling for personalet

Kap. 9... Økonomi

s.26

Kap.10...Vedlegg

s.28

Kapittel 1

Innledning

Visjon:

”Stavanger kulturskole skal være en levende skole for livslang læring som gir opplærings- og opplevelsestilbud innen ulike kunstformer og kulturuttrykk i samarbeid og samspill med andre aktører innenfor skoleverket og kulturlivet for øvrig.

Kulturskolen skal ta utgangspunkt i brukernes forutsetninger og behov, og til enhver tid gi et motiverende, stimulerende og likeverdig opplærings- og opplevelsestilbud til kommunens innbyggere

Stavanger kulturskole skal fremstå som en foregangsskole både lokalt, regionalt og nasjonalt.”

Kommunalstyret for undervisning og barnehager (KUB) vedtok i 1999 følgende i sak 0079/99 der det blant annet heter at:

KUB-styret vil derfor sterkt anbefale at Stavanger musikkskole utvides til også å inkludere en kulturdel. Dette må skje uten at de eksisterende tilbud reduseres

Stavanger bystyre vedtok i desember 2000 følgende:

Stavanger kulturskole skal medvirke til at alle barn og unge gis de beste muligheter til å utvikle sine musikalske og kreative evner og anlegg. Bystyret ønsker at kulturskolens kapasitet økes, og ber om en gjennomgang om hvordan det best kan gjøres i samspill med grunnskolen, SFO, fritidskulturlivet, profesjonelle kulturinstitusjoner/-miljøer og utdanningsinstitusjonene. Det bør samtidig vurderes hvordan bydelsanleggene bedre kan utnyttes til formålet.

Foreliggende plan presenterer Stavanger kulturskoles mål, innhold og virkefelt overfor

- *kommunen*, som har ansvar for opprettelse, drift og utvikling av kulturskolen

- *kulturskolepedagogene og ledelsen*, slik at disse får et ideologisk og retningsgivende fundament for sin undervisning
- *profesjonelle kunstnere og kulturinstitusjoner*, slik at disse kan etablere berikende samarbeidskonstellasjoner med kulturskolen
- *utdanningsinstitusjoner for kunst- og kulturpedagoger*, slik at disse kan innrette studietilbud best mulig mot brukerne av/i kulturskolen
- *elever, foreldre og samfunnet for øvrig*, slik at menneskene kulturskolen skal betjene får god innsikt i hva skolen tilbyr og representerer

Planen legger vekt på de overordnede visjoner og forutsetninger som ligger til grunn for at Stavanger kulturskole skal utvikle seg videre og fungere som en nyskapende og lærende organisasjon i dagens og morgendagens samfunn. Den gir en oversikt over de utviklingsoppgaver og hovedutfordringer som kulturskolen står overfor i planperioden.

Utviklingsplanen skal gi et faglig, pedagogisk og organisatorisk grunnlag og bidra til at Stavanger kulturskole fremstår som en foregangsskole både lokalt, regionalt og nasjonalt, med forankring i overordnede nasjonale føringer og verdifulle lokale tradisjoner.

Planen skisserer også økonomiske og organisatoriske løsninger i henhold til vedtatt romplan og bystyrets vedtak om kulturskolens videre utvikling. Den skal således fungere både som et styringsverktøy, som faglig-pedagogisk inspirasjon til den videre utvikling av kulturskolen og gi grunnlag for utarbeidelse av årlige virksomhetsplaner.

Kapittel 2

Lovfesting, forutsetninger og premisser for drift

2.1 Opplæringsloven

Som det første landet i Europa fikk Norge lovfestet musikk- og kulturskolene i 1997. I Opplæringslovens § 13-6 heter det:

”Alle kommunar skal, aleine eller i samarbeid med andre kommunar, ha eit musikk- og kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles.”

Dette innebærer at alle kommuner etter dette er pliktige til å gi et musikk-/kulturskoletilbud.

Etter at kulturskoleloven trådte i kraft har det meldt seg et økt behov for faglig, pedagogisk og organisatorisk utviklingsarbeid både på nasjonalt, regionalt og lokalt plan. Dette utviklingsbehovet gjelder både for kommuner som fortsatt er i oppstartfasen og kommuner som skal videreutvikle eksisterende musikk- og kulturskoler.

2.2 Kulturskolen – kunststykket i kommunenes satsing for et rikere lokalmiljø

Lovpålegget om musikk- og kulturskoler i alle kommuner skapte et behov for nærmere utredning av kulturskolenes innhold, organisering, økonomi osv. Kirke, utdannings- og forskningsdepartementet oppnevnte derfor en egen arbeidsgruppe, det såkalte Eikemo-utvalget, som i april 1999 la fram sin utredning *Kulturskolen – kunststykket i kommunenes satsing for et rikere lokalmiljø*.

Eikemo-utvalget går inn for at musikk- og kulturskoletilbudet bør være så omfattende at antall elever utgjør minst 30% av grunnskoleelevene i kommunen (en målsetting som også ligger i St. meld. nr. 40 (1992-93) *”...vi smaa, en Alen lange” - om seksåringer i skolen*), og at kommuner som har et lavere omfang enn dette, bør utarbeide en plan for øking av tilbudet opp mot dette nivået. Utredningen sier videre at kommunene selv skal bestemme omfanget av og innholdet i tilbudet, med det skal omfatte både musikkopplæring og opplæring i andre kulturuttrykk. Det bør finnes minst tre ulike tilbud innen musikk og minst tre ulike tilbud

innenfor andre kulturuttrykk. Tilbudene bør gjenspeile det lokale kulturlivet og svare til lokale behov.

2.3 Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen

I utredningen tar arbeidsgruppen blant annet også for seg læreplanverket for den 10-årige grunnskolen og peker på klare sammenhenger mellom formuleringer i læreplanen og de oppgaver arbeidsgruppen mener en fremtidig musikk- og kulturskole bør ha:

”Læreplanverket...legger opp til et nært samarbeid mellom den obligatoriske skolen og musikk- og kulturskolene. Dette tilsier at musikk- og kulturskolene bør legge tilsvarende verdi og menneskesyn, jfr generell del av læreplanen L97, til grunn for sin virksomhet som det den obligatoriske skolen gjør.”

Den estetiske dimensjonen er sterkt vektlagt i L97. Dette medfører bl.a. at grunnskolen skal legge økt vekt på skapende virksomhet og refleksjon, opplevelser og uttrykk, og ha en bevisst holdning til kunst og estetikk.

”Elevane må få oppleve den rikdommen som har nedfelt seg i dei ulike kunstartane. Dei må få kunnskap om og videreutvikle symboluttrykk gjennom leik og kunstnarleg formutvikling. Opplæringa må gi elevane høve til å utfalde sine egne skapande evner og vere med og gi dei ei estetisk fostring.”

Kulturaktiviteter og kulturformidling skal stå sentralt, og skolen skal legge til rette for samarbeid med organisasjoner, institusjoner og andre i lokalsamfunnet som arbeider med tiltak for barn og unge. I læreplanen for musikk, blir skolene konkret oppfordret til å legge til rette for samarbeid med bl.a. musikk- og kulturskolene. Her sies det:

”Kor, korps, band og musikk- og dansegrupper knytte til skulen er av stor verdi for musikkopplæringa. Skulane bør aktivt prøve å få til et samarbeid med kommunale musikkskular, med Rikskonsertane og andre som formidlar skolekonsertar, med spelmannslag og dansemiljø. Viktige sider ved faget, til dømes arbeidet med å skape ein felles song- og dansekultur, kan best utvikle seg i eit aktivt samspel mellom elevane, klassane, lærarane og foreldra, og mellom skulen og samfunnet omkring.”

I læreplanverkets del om *Prinsipper og retningslinjer* understrekes enda sterkere behovet for å se sammenhengen mellom det offentlige skoleverket og nærmiljøet og samfunnet omkring:

”Kulturarven omfatter og dei kulturtradisjonane og det kulturgrunnlaget som er knytte til lokalsamfunna i bygd og by. Skulen må derfor dra nytte av nærmiljøet og lokalsamfunnet for å eksemplifisere, konkretisere og utfylle læreplanane for faga.”

Dette understreker en del av musikk- og kulturskolens oppgaver og dens rolle i det lokal-kulturelle samfunnet. Som del av kommunenes samlede opplæringstilbud må skoleslaget funderes på det samme læringssyn og verdigrunnlag som skoleverket for øvrig. Det er viktig å etablere et mangfold av kunst- og kulturuttrykk, slik at alle kan få anledning til å utvikle sine evner. Musikk, dans, drama, teater, litteratur, billedkunst/kunsthåndverk, film og video er eksempler på dette.

2.4 Broen og den Blå hesten – Handlingsplan for dei estetiske faga og kulturdimensjonen i grunnskolen

Samarbeidet mellom kulturliv og skole har blitt betydelig styrket de siste årene, blant annet gjennom *Reform 94* og *Broen og den Blå hesten – Handlingsplan for dei estetiske faga og kulturdimensjonen i grunnskolen*.

Handlingsplanen er et resultat av et samarbeid mellom Kulturdepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet for å styrke og utvikle de estetiske fagene og kulturdimensjonen i grunnskolen. Planen omfatter kortsiktige og langsiktige tiltak som kan fremme den kunstneriske, estetiske og skapende dimensjonen i hverdagen for barn og unge, og som kan legge til rette for den kulturen og leken barna og de og de unge har selv. I forordet heter det bl.a.:

”Det ligg store utfordringar i kulturinstitusjonane så vel som i skolen til å utvikle eksisterende og nye samarbeidsformer. Vidare er det viktig å setje i verk fellestiltak og formidlingsformer som kan aktivisere og stimulere barn og unge til eigen aktivitet og oppleving.”

”Skolen si rolle som kulturskapar og kulturformidlar er styrkt i dei læreplanane som no blir laga for skolen i framtida. I fylke og kommunar blir det drive ei rekkje kulturtiltak i og utanfor skolen. Ved å knyte dei ulike arenaene saman i eit forpliktande samarbeid, vil ein ha eit godt utgangspunkt for å skape eit meir heilskapleg oppvekstmiljø for barn og unge.”

Planen er først og fremst en brobygger og et forsøk på å legge forholdene til rette for å styrke samarbeidet mellom det obligatoriske skoleverket og kulturlivet for øvrig. Både musikk-/kulturskolene og kunstscolene har en viktig rolle, sammen med kunst- og kulturinstitusjonene skapende/utøvende kunstnere og andre kulturbærere/kulturbyggere.

Handlingsplanen er et godt verktøy for organisering av samarbeidet mellom de estetiske fagene i den obligatoriske skolen og tilsvarende aktivitet som barn og unge tilbys på frivillig grunnlag og av egen interesse. Planen viser også hvordan musikk og andre kunsthøg kan brukes som ressurs i grunnskolen bl.a. til å skape et positivt klasse- og læringsmiljø.

2.5 Positivt Skolemiljø

De senere års erfaringer med lokal nettverksbygging gjennom det nasjonale utviklingsprogrammet *Positivt Skolemiljø* har hatt stor betydning med tanke på å legge forholdene til rette for å styrke miljøet på skolene gjennom estetiske fag og varierte, skapende aktiviteter.

Målet for prosjektet er å fremme en levende satsing på kunst- og kultur for barn og unge. Prosjektideen bygger på at estetisk aktivitet og opplevelse må stå sentralt, og vurderer trivsel, trygghet, åpenhet og glede som grunnlag for all læring. Skolene som har deltatt i prosjektet har gitt gode tilbakemeldinger om at samarbeid mellom lærere i grunnskolen og musikk- og kulturskolen om økt satsing på kunst og kultur i skole og lokalmiljø, gir positive effekter. Prosjektet har vist og at det lar seg gjøre å skape et godt læringsmiljø i skolen for å fremme utviklingen av elevenes faglige, musiske og kreative egenskaper.

2.6 Den kulturelle skolesekken - et nasjonalt utviklingstiltak for mer kunst og kultur i skolen

I tillegg har Kulturdepartementet og Utdannings- og forskningsdepartementet i samarbeid initiert *Den kulturelle skolesekken*. Formålet med dette nasjonale tiltaket er å utvikle en helhetlig og bevisst innlemmelse av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringen av skolens læringsmål. Det gjøres bl.a. ved å trekke inn kunstnere og kulturarbeidere og anvende kunst- og kulturinstitusjonenes ressurser og kompetanse i skolens virksomhet. Det handler også om å nytte det tilfang av innhold og arbeidsformer av kunstnerisk og kulturell art som den enkelte lærer, skole og kommune kan velge å anvende i sitt pedagogiske arbeid.

Det er utarbeidet en egen utviklingsplan med forankring i Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen (L97). Planen befester en del prinsipper og forutsetninger for utviklingen av Den kulturelle skolesekken, klargjør en del konsekvenser og utfordringer og konkretiserer oppgave- og ansvarsfordelingen. Her understrekes det bl.a. at målsettingen er legge til rette for at elever i grunnskolen lettere får tilgang til, gjør seg kjent med og får et aktivt og positivt forhold til kunst- og kulturuttrykk av alle slag. Alle barn skal få en kulturell skolesekk

Videre utvikling av Den kulturelle skolesekken forutsetter en sterkere satsing i skolesektoren bl.a. gjennom informasjon og ressurser til utviklingsarbeid og ide- og erfaringsformidling fra praktiske løsninger i ulike lokalsamfunn. En utfordring er også å få til et bedre samspill mellom kulturskole, det frivillige kulturarbeidet og grunnskolen. Styrking av slike tiltak i det enkelte lokalsamfunn kan være et særlig viktig bidrag for å øke fremtidige generasjoners kommunikative kompetanse og kulturelle kapital.

Hovedutfordringen i kulturektoren er å sørge for at de kunst- og kulturtilbud som er rettet mot grunnskolen, holder et kvalitativt høyt nivå, at det blir utviklet nok produksjoner i de forskjellige kunst- og kulturuttrykkene til å dekke behovet, og at tilbudene kommer fram til mottakerne på en tilfredsstillende måte. En annen utfordring er å styrke kompetansen til kunstnere og kulturarbeidere for arbeid i skolen.

På alle forvaltningsnivå må det legges til rette for gode rutiner i samarbeidet mellom kultur og skole. Det er behov for kompetanseutvikling og økt kjennskap til rammebetingelser i begge sektorer. Felles kompetanseutvikling kan være en vei å gå.

2.7 Konsekvenser for Stavanger kulturskole

Norsk kulturråd og Norsk kulturskoleråd har i *Kulturskolehåndboka* gitt følgende definisjon av begrepet kulturskole:

”En kulturskole er et kommunalt opplærings- og opplevelsessenter der alle barn og unge, voksne og eldre, på tvers av generasjoner kan få undervisning og anledning til å møte forskjellige kunstformer og kulturuttrykk. Kulturskolen skal kunne inneholde flere kunstfaglige uttrykk: musikk, dans, billedkunst, litteratur og teater.”

I dag er den kommunale kulturskolen et akseptert og sterkt ønsket opplæringstilbud i samtlige kommuner. Det er bred politisk enighet om den norske kulturskolen er et viktig skoleslag for utvikling av kunstfagene, bedre livskvalitet, forebygging og økt trivsel i nærmiljøer.

Kulturskolen er et opplærings- og opplevelsestilbud som er bevisst på å skape motivasjon hos den enkelte elev gjennom å bygge opp et faglig miljø, et sosialt fellesskap og tilhørighet. Utviklingen av hele vårt moderne samfunn er avhengig av skapende mennesker – av barn og ungdom som har fått med seg en kulturell nistepakke og selvtillit videre i livet. Kulturskolen kan også være et positivt virkemiddel for internasjonal fredsskaping, som bl.a. beskrevet i Utenriksdepartementets handlingsplan for 2001-2005, *Kulturkontakt i en åpen verden*.

Det synes i dag å være en bred politisk og faglig enighet i Stavanger kommune om å bygge ut kulturskolen slik at både barn og unge, voksne og eldre, kan få undervisning og anledning til å møte forskjellige kunstformer og kulturuttrykk innen musikk, dans, billedkunst, litteratur og teater etc.

Opplæringsloven slår fast at kulturskolen skal organiseres i tilknytning til skoleverket og kulturlivet for øvrig. En kulturskole organisert i nært samarbeid med skoleverket og fritidskulturlivet har også vist seg å være et viktig verktøy i arbeidet med å realisere intensjonene i Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen (L-97).

De grunnleggende prinsipper og retningslinjer fra L97 må derfor også gjøres gjeldende for Stavanger kulturskole. Det er viktig at de skoleslag og instanser som arbeider sammen for å utvikle gode oppvekstvilkår i kommunen har et sammenfallende læringssyn og et likt verdigrunnlag. Samtidig må kulturskolen nedfelle en egen målsetting som ivaretar skolens egenart og som bygger broer og allianser til de som kulturskolen samarbeider med både lokalt og regionalt.

Kulturskolen må ha læringsaktiviteter og arbeidsmåter som fremkaller undring, refleksjon og kreativitet, aktivitet og skaperglede og som bygger opp selvtillit og som skaper trygghet og tilhørighet. Prinsippet om et likeverdig skoletilbud står sentralt i norsk skoleverk, og derfor bør dette prinsippet også i like stor grad gjelde for Stavanger kulturskole.

Musikk og kultur er først og fremst et gode i seg selv, men interessen for kunst og kultur kan gi positive ringvirkninger utover det rent kunstneriske. Kulturskolen er en viktig del av kunstoppfølgingen og kulturformidlingen i lokalsamfunnet. Skolen bør derfor i prinsippet være tilgjengelig for alle interesserte i kommunen. Den bør ha tilstrekkelig kapasitet og inntak av elever bør skje uten bruk av opptaksprøver eller annen former for utvelgelse.

Alle søkere bør få plass innenfor et rimelig tidsrom og skolepengene må være så lave at ingen stenges ute av økonomiske grunner. Tilbudet bør være en kombinasjon av sentralisert og desentralisert undervisning. Elevene må tilbys opplæring tilpasset deres egne forutsetninger og interesser. Kulturskolen må vektlegge både bredde og fordypning, mangfold og kvalitet.

Kapittel 3

Overordnet mål

3.1 Visjon

Stavanger kulturskole skal være en levende skole for livslang læring som gir opplærings- og opplevelsestilbud innen ulike kunstformer og kulturuttrykk i samarbeid og samspill med andre aktører innenfor skoleverket og kulturlivet for øvrig.

Kulturskolen skal ta utgangspunkt i brukernes forutsetninger og behov, og til enhver tid gi et motiverende, stimulerende og likeverdig opplærings- og opplevelsestilbud til kommunens innbyggere.

Stavanger kulturskole skal fremstå som en foregangsskole både lokalt, regionalt og nasjonalt.

3.2 Virksomhetside

Det ideologiske grunnlaget for Stavanger kulturskole bygger på overordnede mål og verdier nedfelt i nasjonale og kommunale planer, utredninger og utviklingstiltak (jfr kap 2 og kap 10, vedlegg 9). Skoletilbudet skal imøtekomme både barn, unges og voksnes behov og gi likeverdige utviklingsmuligheter for alle elever uansett bakgrunn og forutsetninger. Prinsippet om tilpasset opplæring og at alle mennesker bør gis mulighet til å oppleve og utøve kunst og kultur gjennom egen aktivitet og i møte med andre mennesker står sentralt.

Kulturskolen bør derfor gi opplærings- og opplevelsestilbud både innenfor tradisjonelle kunstfag som musikk, dans, drama/teater, billedkunst/kunsthåndverk, litteratur, film og video, og være åpen for nyere, eksperimentelle kunstformer som datakunst og nysirkus (akrobatikk, jonglering o.l.). Fremmedkulturelle uttrykksformer i innvandremiljøet må også innlemmes.

Det må legges til rette for et sektorovergrep og tverrfaglig samarbeid med andre etater, institusjoner og organisasjoner innen skole-, kultur-, fritids-, helse- og sosialsektoren.

Elevene skal kunne ha mulighet både til egenutfoldelse og til å møte profesjonelle kunstnere og utøvere innen de ulike fagene. Innholdet i kulturskolen må være slik at det gir både inspirasjon til egen utvikling og ferdigheter til kunstutfoldelse. Kulturskolen skal medvirke til at elevene gis de beste muligheter til å utvikle sine musiske og skapende, kreative evner og anlegg.

Disse overordnede mål og verdier forutsetter at Stavanger kulturskole

- gir et allsidig og helhetlig opplærings- og opplevelsestilbud innen et vidt spekter hvor både tradisjon og fornyelse, bredde og fordypning, mangfold og kvalitet blir ivarettatt
- i prinsippet har åpent opptak og er tilgjengelig for alle i kommunen som ønsker en meningsfylt og stimulerende fritidsaktivitet og et godt grunnlag for senere yrkesutdanning
- gir tilpasset opplæring i samsvar med den enkelte elevs behov, evner og forutsetninger til alle interesserte som ønsker tilbud ut over den undervisningen de kan få i skoleverket for øvrig
- legger til rette for tverrfaglig samarbeid og samhandling med andre aktører og samarbeidspartnere i samfunnet
- blir en kulturell møteplass for elever, foreldre/foresatte, pedagoger og profesjonelle kunstnere
- medvirker aktivt i det lokale kulturlivet både gjennom å arrangere konserter, utstillinger, forestillinger og andre former for fremvisning av elevenes og lærernes virksomhet
- blir en dynamisk og tilpassningsdyktig organisasjon som utvikler kulturskolens innhold og virkefelt gjennom utprøving og vurdering av ulike modeller for organisering, utvikling og integrering av ulike opplærings- og opplevelsestilbud
- blir et kunstfaglig og kulturpedagogisk ressurs- og kompetansesenter med støtte- og veiledningsfunksjoner både overfor grunnskolen, skoleverket og kulturlivet for øvrig

Kapittel 4

Mål

- Stavanger kulturskole skal gi et opplærings- og opplevelsestilbud til alle aldersgrupper som omfatter ulike kunstformer og kulturuttrykk. Opplæringen skal ta utgangspunkt i at alle mennesker har behov for å uttrykke tanker, følelser og fantasier gjennom kunst. Forholdene må legges til rette slik at opplæringen fremmer elevenes personlige vekst og utvikling og bidrar til et meningsfylt liv.
- Stavanger kulturskole skal fremstå som et faglig og pedagogisk ressurscenter og som en naturlig og interessant samarbeidspartner for andre institusjoner og organisasjoner innen skole-, kultur-, fritids-, helse- og sosialsektoren. Gjennom samspill og samhandling skal kulturskolen bidra til økt livskvalitet og trivsel for alle innbyggerne i kommunen.
- Stavanger kulturskole skal være en sentral aktør i kommunens fremtidige satsning på kunst og kultur, spesielt i forhold til visjonene om Bjergsted som et nasjonalt kraftsenter for musikk og kunst, og Stavanger som kulturby i år 2008.
- Stavanger kulturskole skal være en attraktiv arbeidsplass som tiltrekker seg dyktige medarbeidere og setter kommunen i stand til å beholde ressurspersoner med høy faglig, sosial og pedagogisk kompetanse.

Kapittel 5

Grunnleggende perspektiv

Som del av kommunens samlede opplæringstilbud må Stavanger kulturskole funderes på det samme verdigrunnlag og læringssyn som skoleverket før øvrig. I tråd med dette sammenfattes her noen grunnleggende perspektiv som skal prege kulturskolens virksomhet.

5.1 Livslang læring

Et samordnet opplæringssystem er en viktig forutsetning for et livslangt læringsperspektiv. Sammenhengen mellom barnehage, grunnskole, videregående opplæring, voksenopplæring og kulturskolen med felles mål og intensjoner kommer spesielt fram i den felles generelle delen av læreplan grunnskole, videregående opplæring og voksenopplæring. De ulike trinn i opplæringa vil ha ulikt innhold og bygge på ulike tradisjoner, men skal samlet utgjøre en helhet. Opplæringen må på alle trinn og nivå motivere for videre læring og utvikling.

5.2 Menneskesyn og verdier

Alle mennesker er likeverdige og har samme rett til opplæring uavhengig av sosial bakgrunn, kjønn, alder, etnisk bakgrunn og funksjonsevne. Alle som henvender seg til Stavanger kulturskole skal oppleve å bli møtt med åpenhet, tillit og omsorg. Systematisk kunnskap om brukernes ønsker, behov og forutsetninger skal være med og danne grunnlag for opplærings- og opplevelsestilbudene. Så langt som mulig skal tilbudene være basert på individuell vurdering og oppfølging.

Opplæringen skal fremme respekt og toleranse for ulike kulturer og kunstsyn, og dermed motvirke diskriminerende holdninger. Kulturskolen skal gi den enkelte hjelp til å realisere seg selv på en måte som kommer fellesskapet til gode. Elevene må bli tatt på alvor, også når de mislykkes, og få muligheter til å begynne på nytt.

5.3 Læringssyn

Opplæringen i kulturskolen skal gi elevene mulighet til å utfolde seg ut fra egne forutsetninger og i samvær med andre. Den skal ta hensyn til elevenes egne interesser og behov og ta utgangspunkt i deres evne til innlevelse, opplevelse, deltagelse, erkjennelse og mestring.

Et slikt læringssyn bygger på at elevene er nysgjerrige, har initiativ, har lyst til å utvikle seg og til stadig å lære og prøve noe nytt. Samtidig som opplæringen skal sørge for trygghet og trivsel hos elevene, er kulturskolen forpliktet til å gi elevene utfordringer og stille krav i samsvar med gjeldende læreplaner og reglement. Opplæringen skal utfordre motivasjonen til elevene og styrke deres lyst til å gå løs på oppgavene.

Opplæringa skal fokusere på læring og utvikling hos elevene og sørge for at de har anledning til medvirkning og individuell utfoldelse. Både barn, unge og voksne skal være aktive, handlende, medvirkende og selvstendige. Det skal legges opp til produktive aktiviteter der utviklinga skjer som en konsekvens av en læringsprosess med vekt på initiativ, egen skapertrang, samvær og samspill, og der det blir gitt rom for lek og til utforskende, skapende og gjenskapende arbeidsformer.

5.4 Rammestyring og samarbeid

For å få en fornuftig og riktig ressursfordeling brukes rammestyring som prinsipp.

Kulturskolens personale skal fungere i et fellesskap som deler ansvaret både for institusjonens og elevenes utvikling i samsvar med vedtatte mål og rammebetingelser. Både ledere og lærere skal samarbeide målrettet med planlegging, gjennomføring og vurdering av virksomheten.

Et slikt samarbeid krever kjennskap til og respekt for hverandres opplæringstradisjon, bakgrunn og spesifikke kompetanse.

Med nye yrkesgrupper knyttet til kulturskolens virksomhet må personalet også kunne samarbeide med ulike personer og instanser både innen skoleverket, fritidskulturlivet, helse- og sosialsektoren. Dette kan bare fungere etter formålet dersom medlemmene i fellesskapet samarbeider om å realisere felles verdigrunnlag og læringssyn, mål og intensjoner i samsvar med de nasjonale og kommunale planene.

Kapittel 6

Kjennetegn for Stavanger kulturskole

6.1

En undervisningsinstitusjon

Stavanger kulturskole er en offentlig undervisningsinstitusjon som har som hovedoppgave å gi opplæring- og opplevelsestilbud innenfor ulike kunstformer og kulturuttrykk.

6.2

Åpent opptak

Stavanger kulturskole gir tilbud til alle interesserte barn, unge og voksne i kommunen. Hovedmålgruppen er barn og unge, men utviklingen av ulike tilbud til voksne og eldre er en prioritert utviklingsoppgave. Skolen bør i prinsippet være åpen og tilgjengelig for alle, og inntak bør skje uten bruk av opptaksprøver eller annen form for utvelgelse. Kulturskolen har som mål å gi et tilbud som er så omfattende at antall elever utgjør minst 30% av grunnskole-elevene i kommunen.

6.3

Likeverdig og tilpasset opplæring

Et likeverdig tilbud tilpasset den enkelte elevs bakgrunn, interesser og evner kjennetegner opplæringen i kulturskolen. For å kunne ta hensyn til elevenes særlige behov og spesielle forutsetninger må opplæringen være romslig og inkluderende. Skolen skal ha passende tilbud både til elever med ulike funksjonshemninger og til elever med fremmedkulturell bakgrunn. Opplæringen skal tilpasses slik at alle blir respekterte og får anledning til å mestre de utfordringene de får og oppleve gleden ved å lykkes.

6.4

Bredde og fordypning

I samspill med andre får kulturskolens elever anledning til å utvikle en basiskompetanse gjennom et bredt ”musisk” undervisningstilbud innenfor ulike kunst- og kulturformer. Samtidig vil opplæringen etter hvert som elevene blir eldre gi mulighet for fordypning og spesialisert kompetanse innenfor et snevrere, selvvalgt interessefelt. Kulturskolen er også et opplæringssted for de som har spesielle forutsetninger innen kunstutøving og som ønsker mer undervisning og perfektionering enn det som er det normale.

6.5

Samarbeid og samordning

Kulturskolen etterstreber et nært samarbeid med andre institusjoner og organisasjoner både innen skoleverket, kunst- og kulturlivet, og helse- og sosialsektoren. En samordnet og helhetlig opplæring er en forutsetning både for å realisere kulturskolens mål og intensjoner, og for å styrke og utvikle de estetiske fag og kulturdimensjonen i grunnskolen slik at elevene lettere får tilgang til og får et aktivt og positivt forhold til kunst- og kulturuttrykk av alle slag.

6.7

Tradisjon og fornyelse

Kulturskolen er en tradisjonsbærer. Samtidig må skolen være åpen for nye utviklingstrekk og trender i samfunnet, og være i stand til å tilpasse opplæringstilbudet til forventninger og behov i samfunnet.

Kapittel 7

Lokaler

7.1 Bjergsted

Stavanger kulturskole har sitt faste tilholdssted i Bjergsted. Kulturskolen skal være et ressursesenter for det øvrige musikk- og kulturliv i kommunen. Kursvirksomhet for lærere og dirigenter, samarbeid med eksterne partnere etc. bør skje ved hovedadministrasjonen i Bjergsted. Det samme gjelder arbeidet med talentutvikling ("lørdagsskole") for skolens viderekomne elever.

Stavanger kommune har i sitt vedtatte romprogram sagt følgende:

"Undervisningen for elever i ungdomsskole og videregående skole og undervisningen for voksne bør som hovedregel legges til musikkskolebygget i Bjergsted. Samspillaktivitet som ikke er knyttet til korps og kor foregår i musikkskolebygget i Bjergsted. Det må være mulig å gjøre unntak fra hovedregelen i de tilfeller der praktiske grunner mht. gruppesammensetning, instrumenter med få elever, behov for spesialrom, foresattes ønsker ol. gjør dette hensiktsmessig. I vedtatte romplan for musikkskolen legges det opp til at ca 40% av undervisningen skal foregå i Bjergsted."

7.2 Bydelene

Lokaliteter som er tilpasset virksomheten er en vesentlig forutsetning for en vellykket kulturskoledrift. Det er viktig å være oppmerksom på dette, spesielt med tanke på en desentralisering av opplærings- og opplevelsestilbud til bydelene, fordi det da vil være aktuelt å benytte lokaler som i utgangspunktet er beregnet til helt andre formål.

Som hovedregel organiseres undervisningen for kulturskolens yngre elever (i førskole- og barneskolealder) ute i bydelene. Generell musikkopplæring for barn i småskolealder skjer på den enkelte skole, men andre undervisningstilbud kan også legges til et annet sentralt sted i bydelen. Samspillvirksomhet som er knyttet til den enkelte grunnskole (skolekorps, skolekor) foregår på skolene. Ca. 60% av aktiviteten organiseres i bydelene.

I forbindelse med spørsmålet om desentralisering er det behov for å vurdere hva som vil være mest formålstjenlig mht. en regional organisering kontra en bydelsbasert organisering i samsvar med eksisterende bydelsgrenser. I enkelte områder kan det være hensiktsmessig å opprette regioner som går på tvers av eksisterende bydelsgrenser, i andre områder som f.eks. på Hundvåg bør virksomheten fortsatt organiseres i henhold til eksisterende bydelsgrense.

Det er ønskelig at det opprettes lokale kulturskolesentre i bydelene/regionene og at den desentraliserte delen av undervisningen blir lagt til disse. Slike lokale kulturskolesentre kan legges til en skole, et bydelshus eller et annet dertil egnet sted. I de bydeler/regioner der det gis tilbud om opplæring i bilde, kan det for en periode være aktuelt å tilby atelierplass for en profesjonell billedkunstner, mot at vedkommende underviser i kulturskolen.

Det bør settes i gang et utredningsarbeid vedrørende kulturskolens fremtidige lokalisering og organisering i bydeler/regioner.

Kapittel 8

Utviklingsoppgaver

8.1 Musikk

Stavanger kulturskole har utviklet et relativt godt opplærings- og opplevelsestilbud i musikk til barn og unge i kommunen. Dette tilbudet bør imidlertid videreføres og videreutvikles. Det er behov for kapasitetsutvidelse innenfor flere musikkfaglige disipliner, i første rekke gjelder dette instrumentalopplæringstilbudet. Barn i førskolealder, elever med særlige opplæringsbehov og spesielle forutsetninger, voksne og eldre, er grupper som hittil ikke har hatt et tilfredsstillende tilbud. (Se kapittel 10, vedlegg 1)

8.1.1 Musikk fra livets begynnelse

Stavanger kulturskole har siden 1993 hatt et begrenset undervisningstilbud til barn og foreldre. Nyere forskning viser at læringskapasiteten og utviklingspotensialet hos spedbarn og småbarn er betydelig bedre enn tidligere antatt. Det er derfor ønskelig å styrke satsingen på musikkopplæring fra livets begynnelse.

8.1.2 Grunnopplæring og instrumentalundervisning til barn i førskolealderen

Stavanger kulturskole bør utvikle et grunnleggende opplærings- og opplevelsestilbud til barn før de begynner med instrumentalundervisning. Dette bør være en felles musisk ”plattform” som tar utgangspunkt i musikk, dans og drama som aktivitetsformer, men der visuelle kunstarter, teater og litteratur også inngår som viktige elementer. Det er et mål å utvikle kreativitet, skape fortrolighet overfor ulike kunstformer og legge grunnlag for utvikling av et personlig uttrykk.

I dag begynner de fleste elever ved kulturskolen å spille et instrument omkring 9-års alderen. Både forskningsresultater og erfaringer viser at det gjennom en tilpasset metodikk kan være hensiktsmessig å begynne undervisningen innenfor flere instrumentgrupper allerede i førskolealderen.

8.1.3 Utvidet samspilltilbud

Kulturskolen bør tilrettelegge samspilltilbud som imøtekommer elevenes ulike behov for musikalsk samhandling. Både tverrfaglige prosjekt og samarbeid på tvers av instrumentgrupper bør prioriteres. Det er viktig å utvikle pedagogiske modeller hvor undervisningen organiseres på en slik måte at det blir en fornuftig balanse mellom instrumentalopplæring og samspillundervisning. I denne sammenheng er det viktig at skolekorps og skolekor i større grad blir integrert i kulturskolens pedagogiske helhetstenkning.

8.1.4 Samarbeid med korps

Skolekorpene utgjør en stor del av kulturskolens virksomhet, og behovet for å styrke det faglige og pedagogiske samarbeidet er viktig. Kulturskolen har allerede etablert et samarbeidutvalg med korpene i Stavanger med følgende målsettinger:

”Kulturskolen og korpene har felles målsettinger for å bedre samarbeidet og få mer ut av et godt samspill.

Korpene i Stavanger og kulturskolen skal arbeide frem konkrete planer med milepæler og frister for hvordan samarbeidet kan videreutvikles. Disse vil komme fram i kulturskolens årlige handlingsprogram.”

8.1.5 Jazz/Pop/Rock

Kulturskolens eksisterende undervisningstilbud innenfor jazz, pop og rock bør utvides og videreutvikles, både i samarbeid med kommunens fritidsavdeling og Høgskolen i Stavanger, Avd. for kunsthøgskolen, som nå gir studietilbud om en treårig faglærerutdanning i jazz.

8.1.6 Komposisjon

I kulturskolen er det spesielt viktig å stimulere og utvikle elevenes kreative evner og anlegg. Stavanger kulturskole ønsker derfor å opprette et eget tilbud innen komposisjon. I denne opplæringen vil det være viktig at elevene får møte utøvende komponister innen ulike sjangre og stilarter for inspirasjon og veiledning. Elevene bør oppfordres til å skrive musikk både til eget bruk og til medelever i samspillgrupper, kor, korps, ensembler etc. Kulturskolen bør også søke samarbeid med profesjonelle musikere om framføring av elevkomposisjoner.

(Se kap 10, vedlegg 2)

8.1.7 Ny teknologi

Teknologi er i dag et viktig verktøy både i administrativt arbeid, i forbindelse med skapende, kreativ virksomhet og framføring/formidling av kunst og kultur. Det utvikles stadig ny pedagogisk programvare for undervisning, og internett er i ferd med å bli et viktig kommunikasjonsmedium, også innen kulturfagene. Det er derfor en utfordring for kulturskolen å bygge opp faglige og pedagogiske tilbud innen dette området.

Ved framføringer av musikk tas det i økende grad i bruk elektronisk utstyr, enten elektroniske instrumenter eller utstyr for forsterkning av lyd. For å betjene slikt komplisert utstyr kreves kompetanse og opplæring. Et utstrakt samarbeid med blant annet ungdomshuset Metropolis og Teipen Media er høyst aktuelt. Samarbeid med andre aktører i markedet bør også vurderes.

8.1.8 Folkemusikk

Det er viktig at kulturskolen som tradisjonsbærer tar et særlig ansvar for vår egen kulturarv. Det er derfor en utviklingsoppgave å opprette tilbud innen områder som hardingfelespill, gammeldans og andre former for folkemusikk som er en del av vår kulturhistorie.

Det eksisterer få opplæringstilbud innenfor dette feltet for målgruppen 6-18 år.

I denne forbindelse vil det være viktig å etablere samarbeid med aktører som allerede har slike tilbud. Kulturskolen bør være en aktiv medspiller mht. å styrke og videreutvikle disse.

(Se kap. 10, vedlegg 3)

8.2 Dans

Stavanger kulturskole gir i dag tilbud innenfor barnedans, klassisk ballett, jazzballett og moderne dans. På flere områder ser opplæringsbehovet ut til å være dekket, men det er registrert et behov for øking av kapasiteten bl.a. innenfor barnedans. Det er også naturlig at kulturskolen fanger opp aktuelle behov innenfor ungdomskulturen og utvikler relevante opplæringstilbud innenfor stilarter og retninger som hip hop, step, street jazz o.l.

8.3 Bilde/visuelle kunsthøgskole

Bilde/visuell kunst består av mange ulike uttrykksformer - tegning, maleri, grafikk, skulptur, installasjon og video o.l. Kulturskolens opplæringstilbud innenfor dette området bør være bredt anlagt og gi elevene muligheter for en grunnleggende innføring i disse ulike teknikkene. Det er naturlig at det opplæringstilbudet som er startet i bilde/visuelle kunsthøgskole i kulturskolen blir utvidet kapasitetsmessig og videreutviklet faglig i årene fremover. Det bør også etableres egne tilbud innen kunsthåndverk. (Se kapittel 10, vedlegg 4)

8.3.1 Film/video

Det har vært en rivende utvikling innen film og video de siste årene, noe som bl.a. skyldes at ny teknikk og nytt utstyr har gjort fagområdet mye mer tilgjengelig og lettere å arbeide med. Rundt Høgskolen i Stavanger er det utviklet et spennende filmmiljø, og det er nærliggende å benytte kompetansen i dette miljøet til å utvikle nye opplæringstilbud til barn i kulturskolen.

8.4 Drama/teater

Kulturskolen bør gi elevene mulighet til å medvirke aktivt i alle faser av en teateroppsetning. Gjennom personlig deltakelse kan den enkelte elev utvikle et nært forhold til ulike former for scenekunst. Gjennom møtet med ulike tekster kan elevene bli kjent med deler av sin egen og andre nasjoners kulturarv, få kunnskap om teaterhistorie og ulike verk i verdensdramatikken. Det bør legges stor vekt på å utvikle den enkelte elevs estetiske uttrykk, der bruk av stemmen og kroppen er sentrale hovedinstrument.

8.5 Litteratur

Opplæringstilbud innenfor litteratur bør ta utgangspunkt i fortellingen, som er den mest naturlige innfallsvinkelen til "tyngre" fordypningsområder som litteratur, diktlesing, skriveverksted osv. Fortellerkurs kan startes opp som et tilbud til barn i 6 - 12 års alderen. Undervisningen foregår i grupper og vil derfor i stor grad være selvfinansierende.

8.6 Talentutvikling

Det er viktig at kulturskolen kan gi elever med spesielle forutsetninger gode muligheter for videre vekst og utvikling. Kulturskolen har også et ansvar for å sikre rekrutteringen oppover til de videregående skolens studieretningsfag i musikk, dans og drama, og videre til kunsthøgskolelige utdanningsinstitusjoner på høgskole- og universitetsnivå. Kulturskolen bør derfor søke å organisere og tilrettelegge fordypningstilbud (f.eks. "lørdagsskoletilbud") for spesielt talentfulle elever i samarbeid med andre institusjoner i kommunen/regionen/fylket.

8.7 Orkesterskole

Det har vært uformelle samtaler mellom kulturskolen, videregående skoler, Høgskolen i Stavanger, Avd. for kunstfag og Stavanger Symfoniorkester, om mulighetene for et samarbeid med tanke på fordypning i orkesterspill. En utfordring for partene er å finne fram til en modell som gir utviklingsmuligheter til spesielt talentfulle elever. Kulturskolen bør arbeide videre med planene og vurdere om en evt. fremtidig orkesterskole kan etableres som et regionalt/interkommunalt satsingsområde.

8.8 Samarbeid med grunnskole

Kulturskolen bør drive et kontinuerlig lokalt planarbeid i den hensikt å være en ressurs for det øvrige skoleverket og for å fremme interessen for kunst- og kulturaktiviteter i samfunnet. Hovedoppgaven er å etablere gode samarbeidsformer med grunnskolen slik L 97 forutsetter. Et samarbeid kan skje på mange plan bl.a. gjennom:

- å bruke kulturskolelærernes spesialkompetanse som en tilleggsressurs til grunnskolens ordinære undervisning, samt utveksling av lærere skoleslagene mellom
- medvirkning av kulturskolens lærere og elever på tilstelninger og prosjekter av ulik art
- at kulturskolen bidrar til å formidle profesjonell kunst og kultur ut til skolene
- etablering av faglige nettverk for kulturskolelærere og grunnskolelærere omkring utviklingsarbeid som formidling av kunst og kultur inn i alle skolens fagområder og all virksomhet som omfatter barn i skolen
- at kulturskolen bidrar til kunstnerisk utsmykning av det fysiske miljøet i grunnskolen, for å styrke estetisk sans og kvalitetsbevissthet hos barn og unge
- felles bruk av lokaler, spesialrom og verksteder
- samarbeid om organisering av kulturskolevirksomheten innenfor den ordinære skoledagen
- felles kurs- og planleggingsdager
- samarbeid om pedagogisk veiledning til lokale kunstnere som knyttes til skolen
- å bygge opp felles samlinger av litteratur, musikk, billedkunst og kunsthåndverk til bruk i undervisningen
- økt bevissthet om bruken av levende kultur og kulturminner i lokalmiljøet
- å være i dialog om vurderingsproblematikk og enkeltelevers kompetanse og utvikling

8.8.1 Samarbeid med SFO

Tilbud til SFO er en viktig utviklingsoppgave for den videre satsing i kulturskolen. SFO er i utgangspunktet et frivillig fritidstilbud organisert i forlengelsen av skoledagen. I denne tiden kan elevene gis muligheter til å delta på ulike aktivitetstilbud organisert av kunst- og kulturskoler, idrettslag, speidere etc. Et kulturskoletilbud innenfor skolefritidsdelen bør i utgangspunktet rettes både mot ”opplevelsesdimensjonen” og ”utprøvingsdimensjonen”. Alle barn bør gis en mulighet til å velge blant ulike kurstilbud de har lyst å prøve ut, f.eks. dansegruppe, sanggruppe, musikkgruppe, billedkunstgruppe, teatergruppe etc. Samtidig bør en vurdere om kulturskolens mer ordinære opplæringstilbud i større grad kan integreres i SFO, f.eks. om det er aktuelt å legge instrumentalundervisning for elever i kulturskolen i tilknytning til SFO-tiden. Det bør også vurderes om det kan være hensiktsmessig å integrere aspirantopplæring til kor og korps i SFO-tiden. (Se kapittel 10, vedlegg 5)

8.8.2 Barnehager

Tilsvarende modeller kan utvikles i forhold til barnehagene i kommunen.

(Se kapittel 10, vedlegg 6)

8.8.3 Den kulturelle skolesekken

Realiseringen av Den kulturelle skolesekken er avhengig av et nært faglig, pedagogisk, organisatorisk og økonomisk samarbeid mellom skole- og kultursektoren ((jfr. kapittel 2.6). Stavanger kulturskole har et lærerkollegium som holder et høyt profesjonelt utøvende nivå. Det vil derfor være naturlig at kulturskolen blir en sentral aktør i det lokale arbeidet med å gi alle barn i grunnskolen større tilgang til ulike kunst- og kulturuttrykk av høy kvalitet innenfor rammen av sin skolegang.

8.8.4 Etablering av grunnskole/SFO/barnehage-avdeling

For å løse de oppgaver og utfordringer som en står overfor innenfor et samordnet og helhetlig opplæringsystem, bør det vurderes å etablere en grunnskole/SFO/barnehage-avdeling i kulturskolen. Det kan være aktuelt å engasjere/ansette en prosjektleder som får som oppgave å bygge opp denne avdelingen faglig og organisatorisk.

8.9 Samarbeid med Kunstscolen i Rogaland

I utbyggingsplanene for Bjergsted som et kulturelt kraftsenter er Kunstscolen i Rogaland tenkt samlokalisert med de andre kunst- og kulturinstitusjonene i parken. Den virksomheten som Kunstscolen bedriver har mange fellesnevnerne med kulturskolens tilbud. Det er viktig og naturlig å utvikle et nærmere samarbeid med kunstscolen både med hensyn til bruk av lokaler, felles lærere og samordnet undervisningsopplegg.

8.10 Undervisningstilbud til elever med fremmedkulturell bakgrunn

I Stavanger grunnskole utgjør antallet elever med annet morsmål enn norsk i dag ca. 8-9% av det totale elevtallet. Denne elevgruppen er underrepresentert i kulturskolen. Det er derfor en viktig utviklingsoppgave å tilrettelegge opplærings- og opplevelsestilbud til elever med fremmedkulturell bakgrunn. Kulturskolen bør gå aktivt inn i samarbeid med aktuelle partnere og utrede hvilke behov og muligheter det er for slike undervisningstilbud i kommunen.

8.11 Kultur og helse

Musikk og andre kunst-/kulturaktiviteter kan spille en rolle i forhold til helse og livskvalitet. Statistikk og håndfaste medisinske forskningsresultater viser at kunstneriske virkemidler i større grad bør trekkes inn i helsefremmende og forebyggende tiltak, bl.a. viser en nylig svensk doktoravhandling at det å bruke fritiden på kulturaktiviteter fører til økt levealder. Den medisinske avhandlingen konkluderer med at det er en nær sammenheng mellom helse og det å være en aktiv forbruker av kultur i fritiden (Konlaan 2001).

Helsepsykologiske undersøkelser viser at mange opplever helse som noe som har med fysisk velvære, energi og vitalitet, sosiale relasjoner og det å fungere effektivt (Ogden 2000:43). Helse er ikke bare et "vakuum", et fravær av sykdom. Helse er en reserve, en styrke og en motstand overfor sykdom. I den senere tid har vi sett en større interesse for sammenhenger mellom immunforsvaret og psykiske faktorer.

8.11.1 Forebyggende arbeid

Psykososiale vansker (sosiale og emosjonelle vansker) er av de mest vanlige problemer som forekommer i barnehage og skole. I tillegg til alle barn og unge som det er henvendelser til PPT om, er det en stor gruppe som er i faresonen, dvs. at lærerne mener det er ”noe” som forstyrrer slik at de ikke får fullt utbytte av undervisningen. Mange av disse ”gråsonebarna” får hjelp med de generelle styrkingstiltak som skole og barnehage selv disponerer, men på grunn av omfanget og dybden av vanskene, og det store antall barn som har behov, er den generelle styrkingsressursen ikke tilstrekkelig til å kunne nå alle.

Vi har i dag mye av den kunnskapen og forståelsen som er nødvendig for å gi kulturskolen en viktigere rolle innenfor det forebyggende helsearbeidet. Vi har alle opplevd noe av musikkens evne til å påvirke våre sinnsstemninger og atmosfæren mellom mennesker. Deltagelse i kunst- og kulturaktiviteter gir oss mulighet til å bruke våre ressurser, utvikle sterke interesser, danne relasjoner og sosiale nettverk. Forebyggende tiltak i forhold til barn i ”faresonen”, dvs barn som er i fare for å utvikle psykososiale vansker, er derfor en viktig utviklingsoppgave for Stavanger kulturskole. Administrative ordninger og sektororientert tenkning kan legge hindringer i veien for et tverrfaglig helsearbeid.

8.11.2 Funksjonshemmede

Stavanger kulturskole skal være en skole for alle, og det er viktig at funksjonshemmede elever får like muligheter til å delta i kulturskolens tilbud som kommunens øvrige borgere. Noen kan uten problemer integreres i eksisterende undervisning. Andre elever med særlige opplæringsbehov har best av at det etableres spesielt tilrettelagte tilbud. Kulturskolen har allerede et tilbud gjennom ATO på Gosen skole. Dette tilbudet bør utvikles, samtidig som psykisk utviklingshemmede også bør få opplæringstilbud på instrument og undervisning i grupper/ensembler. ”Disimmilis” har utviklet en læringsmodell som bør vurderes nærmere. Det samme gjelder oppbygning av musikkorps etter modell av Torshov korpset, som utelukkende består av psykisk utviklingshemmede.

8.11.3 Musikkterapi

Endringer både i medisinsk tenkning, så vel som i vår forståelse av kunstens oppgaver i samfunnet, gjør det mulig å ta i bruk musikk for å bedre helse og livskvalitet. Samtidig har musikkterapien i løpet av de siste femti årene vokst fram til å bli en anerkjent profesjon over hele verden. Også i Norge har vi en rekke erfaringer med musikk som terapi å vise til når det gjelder bruk av musikk på sykehus, skoler, institusjoner for eldre eller fra det frivillige musikklivet. Nyere musikk sosiologisk og – antropologisk forskning viser også hvordan musikken kan være en kraft i hverdagen til å endre sinnsstemninger, skape nettverk og relasjoner mellom mennesker, bedre kommunikasjonsforhold og virke formende på sosiale miljøer.

Dette er et område som bør styrkes i kulturskolen i fremtiden. Musikkterapeuter er spesialutdannet for å arbeide med ”tyngre” pasient- og klientgrupper. De samarbeider ofte med leger, spesialpedagoger og andre grupper om klientene, og har god kompetanse innen områder hvor det arbeides med barn med utviklingsforstyrrelser og tilpasningsvansker.

8.11.4 Musikk og kultur i eldreomsorgen

Undersøkelser blant eldre har vist at et godt kulturtilbud kan medvirke til å bedre helse-tilstanden og gi den enkelte et mer aktivt liv. Kulturskolen bør inngå et samarbeid med eldreinstitusjoner, først og fremst om konserttilbud/forestillinger, men også om opplæringsstilbud i musikk, dans, bilde eller drama.

8.11.5 Kultur og kvalitet

Et aktivt forhold til kunst og kulturaktiviteter kan gi overskudd og mening. Kunstneriske aktiviteter kan inkludere flere mennesker i fellesskapet. En viktig utviklingsoppgave for kulturskolens ledelse og lærere er å tenke gjennom, drøfte og utvikle strategier for hvordan de på beste måte kan ta vare på mennesker som av forskjellige årsaker faller utenfor fellesskapet.

Mange kulturarbeidere forveksler kravet om kvalitet med en bestemt måte å framføre musikk og andre kunstuttrykk på – gjerne ut fra en kunstnerisk norm som ikke alltid står i forhold til den sammenhengen man arbeider i. Men kvalitet kan også handle om måten vi tar vare på hverandre, de opplevelser som er knyttet til deltagelse, den spesielle sosiale situasjonen som er skapt i samspillet. Når vi snakker om kvaliteten av et kulturliv må vi også tenke på om vi makter å inkludere grupper og enkeltmennesker som ofte faller utenfor det tradisjonelle kulturlivet. Derfor er en god kulturskole er skole som har tilbud til ettervernspasienter, samspillgrupper hvor også psykisk funksjonshemmede elever har tilgang, eller som organiserer samspillgrupper og dans på eldresenteret.

8.12 Samarbeid med fritidsavdelingen

Kommunens fritidsavdeling og kulturskolen har mange felles oppgaver og utfordringer. Behovet og mulighetene for et nærmere samarbeid mellom disse to avdelingene bør derfor utredes. *(Se kapittel 10, vedlegg 7)*

8.12.1 Sommerkurs

En felles utviklingsoppgave er samarbeid om etablering av sommerkurs for barn og unge som faller utenfor de tradisjonelle ferietilbudene, eller som har andre ønsker og behov mht. fritidsaktiviteter/kurstilbud. Det kan f.eks. være workshops innen musikk, dans, teknologi, film etc.

8.12.2 Bydelshus

Fritidsavdelingen har ansvaret for kommunens bydelshus. Som ledd i utviklingen av lokale kultursentre i bydelene er en aktuell utfordring å etablere sambruksmodeller, der deler av kulturskolens virksomhet knyttes opp til bydelshusene. Kulturskolens og fritidsavdelingens ledelse bør i fellesskap utrede muligheter/modeller for sambruk..

8.13 Utøvende virksomhet

Kulturskolens lærerpersonale holder et høyt profesjonelt utøvende nivå. Det å ha mulighet til være utøvende er essensielt for alle pedagoger i kulturskolen, både for den enkeltes trivsel og for å vedlikeholde og videreutvikle faglige og pedagogiske ferdigheter. Lærerne bør derfor få avsatt tid til egenutvikling og anledning til å drive kunstnerisk virksomhet på ulike arenaer som del av sitt arbeid, f.eks. i forbindelse med skolekonserter, kunstutstillinger, revy/teaterforestillinger etc. Utvikling av kulturtilbud i forbindelse med Den kulturelle skolesekken er en aktuell og viktig oppgave for kulturskolens personale.

8.13.1 Bymusikerordning

En bymusikerordning etter modell fra Sandnes kulturskole bør vurderes. Denne ordningen går ut på at en del av kulturskolens lærere som spiller orkesterinstrumenter har som en del av sin stilling å være musiker i Sandnes orkesterforening. I Stavanger bør en tilsvarende modell vurderes i samarbeid med Stavanger amatørsymfoniorkester. En slik ordning vil kunne styrke begge parter. Stavanger amatørsymfoniorkester vil få styrket sitt ensemble både profesjonelt og størrelsemessig, samtidig som kulturskolens lærere får en mulighet til å drive utøvende virksomhet som en del av sitt arbeide. Det bør videre utvikles modeller som gjør det mulig for kulturskolens lærere å turnere på skoler og andre institusjoner med forestillinger og konserter.

8.14 Samarbeid med næringslivet

Kultur er blitt et sentralt satsningsområde for næringslivet. En nærmere dialog mellom kulturskolen og lokale/regionale bedrifter om etablering og utvikling av gode samarbeidsformer, felles satsingsområder og strategiske tiltak er en viktig utviklingsoppgave, også med tanke på å styrke skolens økonomi.

8.15 Kompetanseutvikling for personalet

Stavanger kulturskole har hatt en stabil og god tilgang på velkvalifiserte lærere. Overgangen fra musikk- til kulturskole, ny rammeplan for kommunale kulturskoler, endringer i arbeidsoppgaver, store utviklingsoppgaver etc., stiller personalet overfor krav og utfordringer som forutsetter ny kompetanse. Det må derfor utarbeides et kompetanseutviklingsprogram og avsettes budsjettmidler til gjennomføring av ønsket og nødvendig opplæring.

Kapittel 9

Økonomi

Elevtallet i en musikk- og kulturskole beregnes med utgangspunkt i personlig innmeldte elever som betaler kontingent. I utredningen *Kulturskolen – kunststykket i kommunenes satsing for et rikere lokalmiljø* konkluderte Eikemo-utvalget med at “tilbudet bør være så omfattende at antallet elever i skoleslaget tilsvarer minst 30% av grunnskoleelevene i kommunen”. For Stavangers del vil dette innebære et elevtall på **4.500**.

Ut fra erfaringer med kulturskoler som er gjort andre steder, f.eks. i Nederland, kan en forvente en slik fordeling:

Fagområde	stipulert elevtall	% av totalt elevtall
Musikk	2 300	51%
Dans	600	13%
Drama/teater	350	8%
Bilde/visuell kunst	500	11%
Litteratur/skrivekunst	50	1%
Grunnleggende opplæring	700	16%
Sum elevtall	4 500	

Det er derfor nødvendig å dele fremtidige aktiviteter opp i forhold til hvilken tilknytting den enkelt aktivitet har til kulturskolen.

Tabell 1:

Personlig innmeldte elever i grunnskolealder i fremtiden:

Tiltak	Antall elever	Økonomiske løsninger
--------	---------------	----------------------

Instr.opplæring	2000	Subsidiert
Dans	600	selvfinansiert
Billedkunst	500	Subsidiert/selvfinansiert
Drama teater	500	Subsidiert/selvfinansiert
Film	50	Subsidiert/selvfinansiert
Litteratur	50	Selvfinansiert
Lyd	50	Selvfinansiert
Generell musikkopplæring	600	Selvfinansiert
Musikkteknologi	50	Selvfinansiert
Jazz/pop/rock	50	Selvfinansiert/subsidiert
Musikallinje	100	Selvfinansiert
Folkemusikk	50	Selvfinansiert/subsidiert
Sum	4500	30% dekning

Kommentarer til tabellen:

Vedrørende kolonnen økonomiske løsninger, henvises det til betegnelser som subsidiert/selvfinansiert. I dette henseende henseiler det på at det allerede foreligger budsjettmidler til denne aktiviteten, men at en videre utvikling av aktiviteten i hovedsak kan være selvfinansiert med forholdsvis små tilskudd fra bystyret eller andre organer. (Se kapittel 10, vedlegg 4 og 6).

Instrumentalopplæring:

Som tabellen viser er det mulighet å utvide inntill 30 % i henhold til Stortingets intensjoner. Det som er det tunge løftet i den forbindelse er å utvide instrumentalopplæringen fra 1000 til 2000 elever. For å oppnå en økning tilsvarende forslaget i tabellen kreves det 25 årsverk, noe som tilsvarer en brutto utgift på 8.100.000 kr.

En økning på området vil utløse 2.000.000 kr. i kontingentinntekt. Man vil da få en nettoutgift pålydende 6.100.000 kr. Øremerkes stipulert overskudd kulturskolen vil få på deler av sine kurs virksomhet i fremtiden (562.500 kr.) og overskytende av vedtatt økning av kontingentavgift (752.000 kr.), totalt 1.314.500 kr., vil det være nødvendig med et årlig tilskudd pålydende 478.550 kr. i løpet av en ti års periode.

Tabell 2:

Elever tilknyttet kulturskolen uten å være personlig innmeldt:

Tiltak	Antall elever	Økonomiske løsninger	Dekningsprosent i forhold til kommunens innbyggertall
Korps	1000	Subsidiert/selvfinansiert	0,9
Kor	400	Subsidiert/selvfinansiert	0,3
SFO	1000	Selvfinansiert	0,3
Barnehager	1000	Selvfinansiert	0,3
Grunnskolerundervisning	3000	Selvfinansiert	2,75
Kurs for voksne	500	Selvfinansiert	0,4
Psykisk utviklings.	100	Subsidiert/selvfinansiert	0,09
Tilbud 0-5 år	1000	Selvfinansiert	0,91
sum	8000		7,33

Dette er anslagsvise tall som viser noe av den dimensjonen en kulturskole **kan** få. Deler av disse tiltakene vil være inntektsgivende og utløse eksterne tilskudd eller voksenopplæringsmidler.

Helt selvfinansierende vil ikke en slik modell være. Behov for tilskudd fra bystyret vil kunne være nødvendig i perioder. Modellen krever at det blir satt inn nødvendige midler m.h.t. å tilrettelegge bydelshus og skoler slik at kulturskolen kan bygge opp sine lokale kultursentre. Det er også nødvendig å gi tilskudd til administrative stillinger ved en slik utvidelse. Kulturskolen er også avhengig av å få gratis tilgang til tilgjengelig utstyr og lokaler.

Kapittel 10

Vedlegg

Vedlegg 1

Utvidet undervisningsressurs-differensierte tilbud - økonomi

I forbindelse med at Stavanger kommune er med i en prøveordning med rammetilskudd til kommunene, faller det som tidligere ble benevnt som øremerkede statsmidler bort.

Stavanger kommune får istedet tilført en totalramme som tilsvarer totalsummen av alle statstilskuddene kommunen normalt får. Denne rammen står kommunen ved bystyret fritt til å disponere m.h.t. hvordan midlene skal fordeles. Denne ordningen åpner også for at det er kommunen selv som vedtar størrelsen på kontingentsatser og egenbetaling på områder hvor dette før ikke har vært mulig, bla. på kulturskolen.

For kulturskolens vedkommende er dette en ny situasjon. Den gamle ordningen med øremerket statstilskudd regulerte bla. elevkontingenten ved at det ble satt et maksimumstak på 1600 kr. per elev for at tilskudd kunne utløses. Utover dette måtte kommunen dokumentere et kommunalt tilskudd på minimum 50%. Statstilskuddet tilsvarer fortsatt 71 kr. per undervisningstime noe som igjen tilsvarer **1.700. 000** kr. per år for Stavanger kulturskoles vedkommende. Denne summen går nå inn som en del av kommunens rammetilskudd.

I forsøksordningen med rammetilskuddsordning blir nivået for statstilskudd satt i forhold til nåværende undervisningstimer. Nye undervisningstimer som utløses utover kulturskolens nåværende 24.000 undervisningstimer vil ikke utløse tilsvarende økning i statstilskuddet opp mot 30%. En eventuell økning av statstilskuddet må gjøres via kommunens prioriteringer av det totale rammetilskuddet fra staten.

Prisdifferensierte undervisningstilbud for instrumentalelever

Kulturskolens nåværende struktur tilsier at det i praksis er umulig å øke tidsressursene per elev uten at dette vil gi seg utslag i færre elevplasser, lavere inntekter og lengre ventelister. For å overholde budsjettet vil den totale driften måtte reduseres.

Kulturskolen har utredet hvilken mulighet det vil ligge i å etablere tilbud utover allerede eksisterende ordinære undervisningstilbud, hvor de som ønsker det kan kjøpe mer undervisningstid utover skolens budsjettammer ved at det da betales for de reelle kostnadene dette vil medføre.

- En årstime (60 min.) for en lærer vil beløpe seg til 19.110 kr.(inkl sos. kostnader).
- Uten statstilskudd og kommunalt tilskudd vil denne pakken utgjøre en pris på 9555 kr. per år. Noe som igjen vil tilsvare 251 kr. per undervisningstime.
- Kjøper eleven en undervisningspakke hvor vedkommende har en ordinær elevressurs på 22,5 minutter med kommunalt og statlig tilskudd, kan denne ressursen utvides til 30 minutter ved at vedkommende betaler 100% for hvert ekstraminutt utover den ordinære elevplassen
- Et årstimeminutt vil i denne sammenheng vil utgjøre 318 kr. per år. Dette vil utgjøre en pris på 2387 kr. per år for en 7,5 minutters utvidelse utover ordinær subsidiert elevressurs.
- Pris for dette tilbudet vil utgjøre 4387 kr. per år noe som igjen vil tilsvare 115 kr. per undervisningstime.

Dette er et eksempel på hvordan et prisdifferensiert undervisningstilbud i forhold til instrumentalelever kan organiseres for fremtiden.

En slik organisering sikrer at skolens allerede eksisterende undervisningstilbud og ressursbruk fortsatt kan bestå i nåværende form. Samtidig gir dette mulighet for valgfrihet m.h.t økt ressursbruk for de elevene som måtte ønske dette, uten at det får konsekvenser for skolens ordinære budsjetttramme.

Undervisning i grupper:

Undervisning i større grupper vil lettere kunne finansiere seg selv uten at prisnivået blir svært dyrt for elevene. En gruppe på 15 elever som betaler 2000 kr. hver vil dekke inn en årstime på 19.110 kr. samtidig som den vil være inntektsgivende (30.000 kr.). Overskuddet kan brukes til å subsidiere dyrere tilbud som f.eks. økt tidsressurs for instrumentalelever.

Muligheten for å etablere pakker hvor elevene får undervisning på instrument innen skolens ordinære undervisningstilbud, samtidig som de betaler for et ukentlig samspilltilbud vil også være en mulighet. Prisen for dette vil variere i forhold til hvor mange elever som er med i samspillet. Dette kan igjen kompenseres med at inntekt fra større grupper kan kompensere for større utgifter i mindre samspillgrupper. For eksempel vil en pakke hvor eleven får en ukentlig instrumentalundervisning og et ukentlig samspilltilbud med 10 elever i en gruppe utgjøre en pris på 3664 kr. per år.

Det kan også legges opp til pakker hvor elever kan kjøpe teoritimer i tillegg til sin øvrige ressurs. En teoritime i uken kombinert med en ukentlig undervisningsressurs vil få en pris pålydende 2995 kr. per år. Her kan det lages pakker som er billigere hvis det f.eks. ikke kjøres ukentlige teoritimer.

Kortere selvfinansierte kurs

Det vil også være mulighet til å lage kurs av kortere karakter. Det vil være en inntektskilde som kan utløse ny aktivitet.

Eksempel:

Det etableres fire like kurs i året med 15 personer per kurs i en 8 ukers periode, med undervisningstid på 2 X 60 minutter per uke. Dette vil medføre utgifter tilsvarende to årstimer pålydende 38.220 kr. Ved å ta en kursavgift pålydende 2500 kr. per person vil dette utløse en brutto inntekt på 150.000 kr. og en nettoinntekt pålydende 111.774 kr.

En slik organisering vil gi mulighet til å etablere kortere kurspakker etter behov og forespørsel i fremtiden, samtidig som det vil utløse inntekt.

Kurs for voksne

En modell som skissert ovenfor åpner for å etablere kurs og undervisning for voksne i fremtiden. Det er mange voksne som sikkert kan ha lyst til å ta opp igjen en kulturell aktivitet eller begynne med en ny aktivitet i voksen alder. De "tyngre" økonomiske tilbudene for voksne som instrumentalundervisning kan utløses via en kombinasjon av voksenopplæringsmidler, egenbetaling og en kanalisering av overskudd fra kurs som blir gitt i grupper.

Vedlegg 2:

Komposisjon - økonomi

Dette er en undervisningsform som kan knyttes opp mot gruppeundervisning. Det vil være mulighet for at et slikt tilbud kan være selvfinansierende eventuelt med et tilskudd fra bystyret eller subsidiert fra eventuelle overskudd kulturskolen vil få på andre områder. Dette tilsvarer en pris for 1,5 årstimer pålydende 27.553 kr. Ved å betale ordinær elevavgift vil man dekke inn **22.000 kr.** av utgiftene (10 elever x 2200 kr.) per 1,5 årstime. Dette betyr at hver time må subsidieres med 5533 kr. per gruppe. Dette kan effektueres ved et tilskudd fra

bystyret, eller ved at kulturskolen subsidierer dette via eventuelle overskudd fra andre inntektsgivende kurs og tilbud.

Vedlegg 3

Folkemusikk økonomi

Økonomisk kan dette løses ved at tilbudene betaler seg selv i de sammenhenger det dreier seg om store grupper. En gruppe på 10 elever som betaler en ordinær elevavgift på 2000 kr. vil kunne dekke inn en årstime på 60 minutter.

En gruppe på 15 elever vil utløse 1,5 årstimer ved ordinær elevavgift. Blir det gitt undervisning i 60 minutter vil et tilbud i denne kategorien medføre et overskudd på 12.000 kr. per kurs. Et eventuelt overskudd kan f. eks vurderes m.h.t. å subsidiere "tyngre" økonomisk tilbud som f. eks undervisning i hardingfele.

Vedlegg 4

Billedkunst, visuell kunst - økonomi

En undervisningstime i billedkunst bør være i minimum 1,5 time per uke. Dette tilsvarer en pris for 1,5 årstimer pålydende 27.553 kr. Ved å betale ordinær elevavgift vil man dekke inn **22.000 kr.** av utgiftene (10 elever x 2200 kr.) per 1,5 årstime. Dette betyr at hver time må subsidieres med 5533 kr. En økning av kapasiteten med 50% vil medføre en egenandel fra kulturskolen/kommunen pålydende **33.198 kr.** Dette bør være overkommelig i fremtiden ved at bystyret yter tilskudd i nevnte størrelsesorden.

Vedlegg 5

SFO - økonomi

En utfordring i denne sammenheng er hvordan dette kan løses økonomisk og ressursmessig. Det er i utgangspunktet dyrt for foreldre å ha sin barn i SFO. Utfordringen er å finne økonomiske modeller hvor kulturskoletilbudene lar seg gjennomføre. Tilbudet kan løses økonomisk på følgende måte:

En årstime på 60 minutter per. uke tilsvarer 18.000 kr. i lønnsutgifter. Organiserer man det slik at f. eks 50 barn deler på regningen og får et tilbud i en turnusordning på 9 uker i grupper fordelt på 12 elever vil prisen per barn beløpe seg til 350 kr. året. Dette vil igjen tilsvare 36 kr. ekstra i foreldrebetaling per måned.

Deles to årstimer på f.eks. 100 barn vil man kunne få to årstimer for samme pris og et enda bredere tilbud til barna. Velger SFO å subsidiere tilbudet ved å bruke noe av sine lønnsressurser vil egenbetalingen bli enda mindre. Dette kan også løses ved at man velger en sentral ordning hvor det vedtas at foreldrebetalingen generelt økes med 36 kr. per mnd. for alle. Den totale summen dette vil utgjøre øremerkes til å utløse årstimer som gjør det mulig å gi kulturtilbud til alle SFO avdelinger.

Et eksempel:

Det er registrert 2894 barn i SFO. Hvert barn betaler 36 kr. måneden. Dette vil utløse 1.041.840 kr. som igjen vil utgjøre 50 årstimer (2,7 årsverk) til fordeling på SFO.

Vedlegg 6: Barnehage - økonomi

Det er per dags dato registrert 4106 barn som går i barnehage. Hvis alle betaler tilsvarende som i SFO vil man oppnå å utløse 1478.160 kr., noe som igjen vil utgjøre 75 årstimer (4 årsverk) til fordeling på barnehagene.

Vedlegg 7: Tanker omkring et fremtidig samarbeid med fritidsavdelingen

Ved å inngå et tettere samarbeid vil en i større grad enn i dag kunne nå følgende mål:
Øke interessen blant unge for et variert kulturuttrykk.

- Flere unge driver kulturell egenaktivitet, blir aktører og får utviklet ferdigheter.
- Mulighetene for å kople tradisjonell kultur- og musikkopplæring med nye, mer trendy uttrykksformer økes, noe som kan medføre mange spennende og nye samarbeidsformer.
- Felles ressurser – personale.
- Muligheter for å få flere med som aktive deltakere/ opplæring/ utøving.
- Alderen for å slutte som utøver av kulturuttrykk heves (flere fortsetter lengre).
- Samarbeidet på tvers av kulturuttrykk av ulike slag utvikles og utvides.
- Volum av arrangement og antallet publikummere på arrangement heves.
- Mulighetene for å få opp flere og mer varierte arrangement med unge aktører som deltakere økes.

Ideer til et tettere samarbeid mellom kulturskolen og fritid

- Det etableres en arbeidsgruppe som skal utvikle samarbeids- og organiseringsformer.
- **Kulturskolen og fritid** finner hver sin kontaktperson som kan ivareta det konkrete, operative samarbeidet på driftsnivå (samarbeid om kurs, arrangement, andre aktiviteter).
- **Kulturskolen og fritid** samarbeider med frivillige kulturorganisasjoner om å søke prosjektmidler til felles prosjekter på tvers av kulturuttrykk, organisasjon osv.
- **Ansatte i fritid** informerer egne brukere aktivt om kulturskolens ulike tilbud.
- **Ansatte i kulturskolen** kommer ut og informerer om kulturskolens tilbud på fritidsarenaer for ungdom.
- **Kulturskolen** utvikler deler av sitt tilbud mer i retning av:
 - mer kortvarige kurs i kulturaktivitet, med utgangspunkt i ungdoms uttalte interesser.
 - kulturskolen legger noe av sitt aktivitetstilbud og sine arrangement til fritidslokaler/ bydelshus og samkjører disse med eksisterende fritidstilbud.
- **Fritid** tilrettelegger i større grad for:
 - arrangement med deltakere fra kulturskolen (og andre).
 - legger til rette for kurs og andre aktiviteter i bydelene.
- **Kulturskolen.** Det arrangeres erfaringsutvekslinger/ seminar med deltakere som både er ansatte i kulturskolen og i fritid.
- **Kulturskolen:** om tilbudet/om kompetansen/opplæring for veileder i kulturaktivitet

- (f.eks. forming, dans, drama etc.).
- **Fritid:** Formidling av trender og utviklingstrekk i ungdomskulturen - ungdoms ønsker i fht. kulturaktivitet - innspill til aktuelle undervisningstilbud.
 - **Kulturskolen.** Jobbrotasjon. Ansatte i kulturskolen trekkes mer inn i kortvarige aktivitetsprosjekter i bydelshus/ fritidssentra. Ansatte i fritid blir brukt i forhold til undervisnings/ kurs/ veilednings/ arrangementstilbud i kulturskolens regi.
 - **Kulturskole og Fritid** samarbeider tettere for å rekruttere deltakere til UKM og andre arrangement.
 - **Kulturskolen og Fritid** samarbeider om arrangement, for å tilrettelegge for mer varierte kulturuttrykk på ulike arrangement, og for å få flere til å opptre fra en scene under gode forhold.

Vedlegg 8: Dagens aktivitetsnivå

Kulturskolen gir skoleåret 2001/2002 undervisning til 1960 registrerte elever. I tillegg kommer rundt 1000 elever som utelukkende deltar i samspill.

Musikk

I skoleåret 2000-2001 dekket undervisningstilbudet

- musikkopplæring for foreldre og barn i alderen 0 - 4 år (musikk fra livets begynnelse)
- musikkbarnehage / musikkopplæring i barnehager
- generell musikkopplæring for 7- og 8-åringer
- instrumental-/ vokalopplæring (orkesterinstrumentene, blokkfløyte, orgel, gitar, el-gitar, el-bass, trekkspill, sang)
- samspill (kammerensembler, kor, korps, orkestre)

Dans

Avdelingen gir et undervisningstilbud som i skoleåret 2000-2001 omfattet

- barnedans (4 - 6 år)
- klassisk ballett (fra 5 år)
- jazzdans (fra 6 år)
- moderne dans

Det gis også undervisning til voksne. Danseavdelingen har i inneværende skoleår 22 partier på ulike nivåer og for forskjellige aldersgrupper. Avdelingen har 240 elever.

Drama/teater

Fra 01.01.2001 startet kulturskolen et tilbud i drama/teater sentralt i Bjergsted. Det ble tilsatt en lærer i 50% stilling, og det ble etablert 4 grupper med til sammen 60 elever i alderen 6-12 år.

Bilde/visuell kunst

Høsten 2000 startet kulturskolen et undervisningstilbud i "Bilde og visuelle uttrykk". Opplæringen innbefatter tegning/maleri/grafikk/skulptur. Det er tilsatt lærer i 50% stilling, og det er etablert 4 grupper med til sammen 40 elever i alderen 7-12 år.

Korps

Stavanger kulturskole er arbeidsgiver for alle dirigenter tilknyttet skolekorps. Hvert korps får tildelt en ressurs på 24% stilling til dirigent og 5,33 % til hjelpedirigent.

Utover dette kan det enkelte korps kjøpe tjenester av kulturskolen enten i form av utvidet dirigentressurs eller i form av instruksjonstjenester. I den forbindelse finnes det to subsidieordninger:

- korpset dekker 40 av utgiftene, kulturskolen 40% og statstilskudd dekker resterende 20%.
- korpset dekker 70% av utgiftene staten 20% og kulturskolen resterende 10%
- En del voksenkorps kjøper også dirigent og instruktørtjenester gjennom kulturskolen til selvkost.

Kor

Stavanger kulturskole er arbeidsgiver for tre dirigenter tilknyttet skolekor, to dirigenter tilknyttet bydelskor og to dirigenter tilknyttet kulturskolens kor. En dirigent er tilknyttet et kor for voksne. Kulturskolen subsidierer 20% stilling per.kor. Voksenkoret kjøper tjenesten til kostpris.

Til sammen er det ca 200 barn som synger i kor tilknyttet kulturskolen.

Grunnskoleprosjekter

Stavanger kulturskole har i en to års periode samarbeidet med diverse skoler i grunnskolen i forhold til å utvikle arbeidet med komposisjon og IKT i musikkfaget i henhold til L 97.

Kulturskolen har også samarbeidet med Austbø ungdomskole i forhold til å utvikle musikkfaget i en mer praktisk retning i henhold til L97.

Det har også blitt avviklet et "Ngoma" prosjekt på skolene i Hundvåg bydel i forbindelse med kulturskolens samarbeid med Bagamoyo College of art i Tanzania.

Adferdstilpasset opplæring

Stavanger kulturskole gir tilbud innen adferdstilpasset opplæring avdeling Gosen. I skoleåret 2001/2002 har det også blitt etablert et tilbud innen dans til tilsvarende målgruppe.

Vedlegg 9

Overordnede nasjonale føringer

I løpet av de siste årene har det vært gjort et betydelig utredningsarbeid i forhold til de kommunale musikkskolene og videreutviklingen av disse. Likeså har det vært gjennomført en rekke nasjonale forsøksprosjekter innen ulike områder. Nedenfor følger en oversikt over Opplæringslovens paragraf om musikk- og kulturskolene, nasjonale og lokale planer, forsøksprosjekter og tiltak som gir aktuell bakgrunnsinformasjon i forhold til etableringen av musikk- og kulturskole i Stavanger.

Lovfesting av kulturskolene

Opplæringslovens §13-6, fra 01.08.1998, omhandler kommunenes plikt til å gi et opplæringstilbud i musikk og andre kulturfag utover tilbudet som gis innenfor obligatorisk skole:

”Alle kommuner skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar, ha eit musikk/kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles.”

Utredninger

St.meld. nr. 61 91/92 ”Kultur i tiden”.

Meldingen trekker fram kulturpolitikk for barn og unge som et satsingsområde. Departementet understreker betydningen av utvikling av barn og unges skapende, kreative aktivitet. Denne utviklingen må skje i samarbeid mellom grunnskolen, musikkskolen, kunstnere og det øvrige kunst-/kulturliv. Tilbudet må kvalitetssikres, både i kunstnerisk og pedagogisk forstand. Det skal bygges videre på de kunst- og kulturskoleforsøkene som er gjennomført.

4.2.2 St.meld. nr. 40 92/93 ” ...vi smaa en alen lange”

Fra Innstilling S.nr.234 (92/93) fra Kirke- og undervisningskomiteen ... vi smaa, en alen lange; Om 6-åringer i skolen - konsekvenser for skoleløpet og retningslinjer for dets innhold. (St.meld.nr.40 92/93):

”Flertallet mener at det er positivt at kunstskoleforsøkene videreføres, og at musikkskolens opplæringstilbud ikke bare omfatter varierte musikkformer, men også - der kommunene ønsker det - gir tilbud om dans, drama, teater og billedkunst. ”

”Broen og den blå hesten” - Handlingsplan for styrking av dei estetiske faga og kulturdimensjonen i grunnskolen.

Handlingsplanen er et samarbeid mellom Kulturdepartementet og Kirke-, utdanning- og forskningsdepartementet. Samarbeidet er et ledd i oppfølgingen av St.meld.nr. 61 91/92

'Kultur i tiden', St.meld.nr. 40 92/93 "... vi smaa en alen lange" og St. meld. nr. 29 1995 "Om prinsipper og retningslinjer for 10-årig grunnskole - ny læreplan".

"I fylke og kommunar blir det drive ei rekkje kulturtiltak i og utanfor skolen. Ved å knyte dei ulike arenaene saman i eit forpliktande samarbeid, vil ein ha eit godt utgangspunkt for å skape eit meir heilskapleg oppvekstmiljø for barn og unge."

Med handlingsplanen har departementene ønsket å legge forholdene til rette for å styrke samarbeidet mellom grunnskole, nærmiljø og kunst- og kulturinstitusjonene.

Barn og unge må få anledning til å ta i bruk ulike kunstneriske uttrykksformer. Det ligger store utfordringer både hos kulturinstitusjonene og hos skolene til å utvikle eksisterende og nye samarbeidsformer, nye fellestiltak og formidlingsformer som kan aktivisere og stimulere barn og unge til egen aktivitet og oppleving. Handlingsplanen skal hjelpe til med ei slik utvikling.

"I denne sammenhengen bør musikk- og kulturskolene med sin mangeårige erfaring kunne være en viktig premissleverandør for et lokalt samarbeid".

St.meld.nr. 4 - 96/97.

I Regjeringens langtidsprogram (St.meld.nr.4 96/97) er det klare signaler om at kulturfeltet for barn og unge er et satsingsområde.

"Barn og unge bør i større grad gis rom for skapende utvikling. Særlig er det en utfordring å sikre ungdom bedre mulighet til utfoldelse innenfor deres egne kulturuttrykk." (Regjeringens langtidsprogram 1998/2000).

Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen - L-97.

Sentralt i den nye læreplanen for den 10-årige grunnskolen, L-97, står styrkingen og samordningen av de estetiske fagene. Prosjekt- og temaarbeid er vektlagt og det skal legges tilrette for et utvidet samarbeid mellom skolen, kunst/kulturinstitusjoner -miljøer og det lokale kulturliv.

De ulike estetiske fagene blir også forsøkt samordnet innen de videregående skoler med opprettelse av estetiske linjer med musikk, dans og drama. I høyskolesystemet er det tatt initiativ til å danne et nettverk som knytter de ulike universitet og høgskoler sammen, det såkalte "Norgesnett".

Statlig rundskriv F-120-98 - Satsingsområde for utdanningssektoren i 1999.

I budsjettproposisjonen for 1999 legger Regjeringen vekt på å styrke verdidimensjonen i all utdanning og uttaler m.a. at

"Skolefritidsordningene og musikk- og kulturskolene er viktige tiltak som skal bidra til å gi barn og unge et trygt og stimulerende oppvekstmiljø"

Fra 1. juli 1998 er det lovhjemlet at alle kommuner, alene eller i samarbeid med andre kommuner, skal ha et tilbud om musikk- og kulturskole til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers. Musikk- og kulturskolene i kommunene bør samarbeide nært med skoleverket og det lokale musikk- og kulturlivet. Statens utdanningskontor vil se til at personalet i kommunale musikk- og kulturskoler tar del i kompetanseutviklingen. Departementet har i gang arbeid for å oppsummere erfaringer og utarbeide modeller for framtidig innhold, organisering og samarbeid med andre i lokalmiljøet. Kommunene skal rapportere utviklingen på dette området til statens utdanningskontor i fylket i forbindelse med tilstandsrapporteringen til departementet. Statens utdanningskontor vil følge opp de kommunene som ennå ikke har tilbud om musikk- og kulturskole.

Kulturplan for Stavanger kommune 1996 - 2004

”Det å holde språket vårt levende er en grunnleggende forutsetning for å utvikle og formidle vår kultur. Det gjelder ikke bare skriftspråket, men også tone- og billedspråket”.

Stavanger kommunes kulturpolitikk har som overordnet målsetting:

- Å komme flest mulig mennesker til gode.
- Å stimulere til kvalitet.
- Å styrke samværskulturen.

Stavanger kommune vil stimulere til økt kvalitet, fornyelse og mangfold, ved å satse på kultur for å øke menneskers livskvalitet.

”Stavanger har et rikt kulturliv og sterke faglige kulturelle enkeltmiljøer. Det er imidlertid all grunn til å tro at det totale resultatet både hva gjelder kvalitet og å kunne nå ut til flest mulig mennesker kan bli bedre med en høyere grad av samhandling”.

Kunstsoler for barn bør utredes som et annet virkemiddel for å gjøre barn og unge fortrolige med ulike kunstretninger(s.50). Stavanger musikksskole kunne være utgangspunktet for en bredt anlagt kulturskole for barn (s.50). Stavanger kommune vil bidra til å legge forholdene til rette for skapende virksomhet, undervisning, formidling og opplevelse av billedkunst og kunsthåndverk (s.50). Det skal vurderes ulike alternativer for tilbud til barn om undervisning i billedkunst og kunsthåndverk, herunder som del av en kulturskole med ulike tilbud innen kunstneriske fag (s.51). Stavanger skal være et viktig kompetanse- og undervisningssenter innen musikk, og kommunen vil prioritere tiltak som er rettet mot barn og unge (s.56). Kommunalavdelingen har et klart ansvar i å formidle kunst og kultur til bydelene. Dette har i stor grad vært ivaretatt gjennom turnetilbud om ulike frie teatergrupper. Det er imidlertid en mangel på gode tilbud til ungdom. Det bør etableres et tettere samarbeid med de større kulturinstitusjonene om formidling av bildende kunst, musikk, teater o.a. Barn og unge må også gis muligheter til å virke skapende innen disse områdene gjerne med profesjonell hjelp (s.81).

Kulturskolen - kunststykket i kommunenes satsing for et rikere lokalmiljø.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet så behovet for at selve lovteksten i Opplæringsloven § 13-6 om musikk/kulturskoletilbudet, ble fulgt opp med konkretiseringer og presiseringer. Departementet oppnevnte derfor en arbeidsgruppe for å vurdere fremtidig innhold i og organisering av norske musikk- og kulturskoler. Arbeidsgruppen fikk også i oppgave å vurdere samarbeidsmodeller mellom musikk- og kulturskolene og andre institusjoner/organisasjoner som gir kulturtilbud til barn og unge. Endelig skulle gruppen utarbeide utkast til en veiledning om musikk- og kulturskoledrift, spesielt tenkt som et verktøy for kommuner i arbeidet med å starte nye skoler.

Arbeidsgruppen leverte sin utredning 8.februar 1999. Noen av konklusjonene:

Omfang: Arbeidsgruppen anbefaler at musikk- og kulturskoletilbudet gjøres gjeldende for alle innbyggere i kommunen og at elevtallet tilsvarer minst 30% av elevtallet i grunnskolen.

Innhold: Musikk- og kulturskolene bør gi opplæring både innenfor musikk og innenfor andre kulturuttrykk. Gruppen foreslår at skolene gir minst 3 ulike tilbud innenfor musikk og minst 3 ulike tilbud i andre kulturuttrykk. Det bør også etableres tilbud for viderekomne elever ("lørdagsskole") i hvert fylke/region lokalisert til en av de større og sentralt beliggende kommunene i regionen.

Lokalisering: Musikk- og kulturskolene bør ha egne lokaler tilpasset de ulike aktivitetene. Det vil være opp til departementet og Stortinget å ta stilling til den videre behandling av gruppens rapport - om den vil resultere i forskrifter til loven eller anbefalinger til kommunene.

Kulturskolehåndboka - *Hvordan etablere og utvikle kommunale kulturskoler.*

Denne "kokeboka" for etablering av kulturskoler er utarbeidet av Norsk Musikkskoleråd og Norsk kulturråd.

"En kulturskole er et kommunalt opplærings og opplevelsessenter der alle barn og unge, voksne og eldre, på tvers av generasjoner kan få undervisning og anledning til å møte forskjellige kunstformer og kulturuttrykk".

Kulturskolen skal kunne inneholde flere kunstfaglige uttrykk: musikk, dans, billedkunst, litteratur, teater osv. Deltakerne i kulturskolen skal ha muligheter både til egenutfoldelse og til å møte profesjonelle utøvere innen de ulike fagene. Innholdet i kulturskolen skal gi både inspirasjon til egenutvikling og kunnskaper og ferdigheter i kunstfagene

Ved etablering av kulturskoler skal man bestrebe seg på at kulturskolen kan være:

- åpen for alle som ønsker tilbud
- åpen for alle uttrykk/genre
- tilgjengelig og synlig i det kommunale kulturliv
- et ressurs- og kompetansesenter for øvrig skoleverk og kulturliv
- lokalisert i egnede lokaler
- en samarbeidsarena for møtet mellom: kunst og kultur, amatør og profesjonell,
- læring og utøving, barn og voksne.

For å få dette til er det viktig at kulturskolen er bygd. på følgende prinsipper.

- kvalitet i undervisnings- og opplæringsstilbudene
- åpent opptak - alle søkere skal få plass
- tilpasset opplæring
- fleksibilitet i tilbudene med hensyn til innhold og organisering
- desentralisert undervisning
- lave skolepenger
- god informasjon om virksomheten
- synliggjøring av aktiviteten

Kulturskolen kan bli det sted der de ulike fagtilbudene kan organiseres så fleksibelt at det skapes forbindelseslinjer mellom disse arenaene.

Samarbeid er et nøkkelbegrep når en skal etablere tilbud til barn og unge. Kulturkontoret, fritidsklubber, barnevernet og skolen er alle pålagt ansvar for de samme gruppene barn og unge. I utviklingen av kulturskolen vil de ulike etatenes samlede kompetanse kunne gjøre

kulturskolen til en arena for måloppnåelse på mange fagfelt. En rekke institusjoner som allerede finnes i kommunene, bør trekkes inn i utviklingsarbeidet. Det vil være viktig å samarbeide og samordne tilbudene slik at ikke en ny virksomhet etableres som en ”konkurrent” til eksisterende aktiviteter.

Programkomité for Stavanger musikkskole

I forbindelse med behandlingen av den første skolebruksplanen i 1994 vedtok Stavanger bystyre å bygge nytt musikkskolebygg i Bjergstedparken. Ved behandlingen av Handlings- og økonomiplan 1998-2001 ba bystyret om at kostnadene med bygget ble innarbeidet i årsbudsjettet for 1999. På denne bakgrunn vedtok Stavanger formannskap høsten 1998 (sak 3093/98) å oppnevne en programkomité for musikkskolen.

Programkomitéen fikk et vidt mandat. I sin saksutredning til kommunalstyret pekte kommunaldirektøren på flere forhold som burde tas i betraktning ved utarbeidelse av program for nytt musikkskolebygg:

- 1. Skolebruksplanen 1994-2000 forutsetter at aktivitetene til musikkskolen skal ivaretas både gjennom utvidede lokaler i Bjergsted og ved musikkskoleaktiviteter i bydelene. Spørsmålet om hva og hvor mye som skal legges til bydelene er p.t. ikke avklart politisk. Programkomiteen bør derfor drøfte denne problematikken.*
- 2. Hvilket utvidelsesbehov musikkskolen har i Bjergsted, avhenger av hvilket omfang musikkskolen skal ha. Det foreligger pr i dag ingen bestemmelser om omfanget. Skal utvidelsen gi rom også for den selvfinansierende delen av tilbudet?*
- 3. Eventuelt samarbeid med Rogaland Fylkeskommune*
- 4. Hvor stor utbygging tillater vedtatt reguleringsplan?*

Kommunaldirektøren konkluderte med at forslaget til program for musikkskolen på mange måter vil ”kunne sees på som forslag til hvilket musikkskoletilbud Stavanger kommune skal ha”. Programkomiteen ble anmodet om å legge fram forslag til nybygg i ulike størrelser etter dagens aktivitetsnivå kontra et politisk vedtatt fremtidig aktivitetsnivå og etter ulike grader av desentralisering av virksomheten.

I sin innstilling uttalte programkomitéen seg om dagens og fremtidens aktivitetsnivå, om musikkskoleundervisning sentralt og i bydelene, om samarbeid med Rogaland fylkeskommune i tillegg til problemstillinger direkte knyttet til nytt musikkskolebygg og romprogram for dette. Innstillingen ble behandlet i formannskapet 07.10.99. Formannskapet gjorde følgende vedtak:

- 1. Den sentrale del av skoleanleggene for Stavanger Musikkskole legges til Bjergsted og innpasses i den totale disponeringsplan for Bjergstedområdet.*
- 2. Det romprogram som er utarbeidet av programkomiteen og som baseres på departementets 30% fordeling, legges til grunn for det videre planarbeid.*
- 3. Den fordeling mellom ekstern og sentralisert undervisning som er foreslått av programkomiteen, legges til grunn for videre planarbeid.*
- 4. Planene innarbeides i handlings- og økonomiplanen.*

Nasjonale forsøksprosjekt

Kunstskoler for barn og unge.

Forsøksprosjektet ”Kunstskoler for barn og unge” 89 - 92 ble initiert av Norsk Kulturråd og Grunnskolerådet i samarbeid med Kommunal og Arbeidsdepartementet. Forsøket ble

gjennomført i 6 kommuner.

Målformuleringen var:

“Kunstskolene skal stimulere barn og unges kreativitet og fantasi, samt deres bevissthet ovenfor kunstens betydning i samfunnet før og nå ”.

Hovedelementet i undervisningen var basert på billedkunst med muligheter for å utvide til andre kunst-/kulturuttrykk. Målgruppen for prosjektet var førskolebarn, grunnskole- og ungdomsskoleelever.

Evalueringen av prosjektet ble gjort av Rogalandsforskning, rapport nr.: RF 96/93.

Levende bilder - barn og unge.

Prosjektet ”Levende bilder - barn og unge” (LBBU) 89 - 92 ble gjennomført i 12 kommuner og en fylkeskommune. Prosjektet ble initiert av Norsk Kulturråd i samarbeid med Kommunenes Sentralforbund.

Målet ble formulert på følgende måte:

“Å trene barn og ungdom til ”lesedyktighet” når det gjelder levende bilder. Ønsket er å gi alternativer til den ”negative ” bruk av mediene og bevisstgjøre barn og unge i forhold til det de ser”.

Evalueringen ble i hovedsak finansiert av KS-forskning og utført av Møreforskning og foreligger i rapporten ”Levende bilder - barn og unge”.

Pilotgalleriet.

Pilotgalleriet var et 3- årig prøveprosjekt initiert av Norsk Kulturråd 93 - 96. Pilotprosjektets formål var å utøve formidling av billedkunst og kunsthåndverk til barn og unge. Prosjektet bygget blant annet på erfaringer fra prøveprosjektet ”Kunstskoler for barn og unge”. Det ble i perioden startet 6 pilotgallerier i Norge, deriblant Pilotgalleriprojektet i Stavanger “Kunst på tvers” et samarbeid mellom Rogaland Kunstnersenter og Rogaland Kunstmuseum samt Stavanger Musikkskole og Buøy skole.

Noen av de fellesmålene pilotgalleriene hadde var:

”å gi barn og unge økt mulighet til å møte billedkunst og kunsthåndverk på en positiv måte og til å utvikle sin evne til å oppleve kunst som del av sin hverdag i og utenfor skolen”.

“å stimulere til tettere samarbeid med skolen, fritidsklubber, barne- og ungdomsorganisasjoner m.m.”.

”å stimulere til en type formidling som trekker tverrfaglige elementer med i billedkunstformidlingen (musikk, dans, poesi, drama m.m.) ”.

Kulturrådet v/Rogalandsforskning evaluerte prosjektet.

Musikk- og kulturskoleprosjektet.

Nasjonalt nettverksprosjekt initiert av Norsk Musikkskoleråd i samarbeid med KUF 93 -96. Sentrale mål for musikk- og kulturskoleprosjektet var i korthet å utvikle de kommunale musikkskolene i retning av kulturskoler som ivaretar også andre kulturfag enn musikk.

”Musikk- og kulturskoleprosjektet vil gå på den indre utvikling av de kommunale musikkskolene og utvikle modeller for integrering av dans, drama og billedkunst. Musikkskolene utprøves som kulturskoler og det legges tilrette for nettverk mellom musikkskolene og de forskjellige deler av fritidskulturlivet. ”

IMTEC (The Internasjonale Learning Cooperativ) ble engasjert til å lage en evalueringsstudie, i tillegg har NOMU (Norsk MUSikkskoleråd) laget en rapport fra prosjektet.